

Dosarul nr. 2rc-45/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Sîrbu, I. Muruianu)

DECIZIE

26 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal
Chișinău și Primarul general interimar al mun. Chișinău împotriva Cooperativei de
Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor
de judecată,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la
repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de Cooperativa de
Construcție a Garajelor nr. 76 împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La data de 23 noiembrie 2018, Consiliul municipal Chișinău și Primarul general
interimar al mun. Chișinău au depus cerere de chemare în judecată împotriva
Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la încasarea datoriei, penalității
și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
admisă acțiunea depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general interimar al
mun. Chișinău și a fost încasată din contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr.
76 în beneficiul Primăriei mun. Chișinău suma de 23 143 de lei cu titlu de datorie, suma
de 11 649 de lei – penalitate și 7,95 lei – costuri de citare. Totodată, a fost încasată din
contul Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 în beneficiul statului suma de
1043,76 de lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 21 august 2019, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a
declarat apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea
hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie
respinsă sau trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă, din lipsă de teme, cererea Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 12 februarie 2020, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea și netemeinicia încheierii instanței de apel.

A indicat că instanța de apel eronat a reținut că hotărârea primei instanțe a fost expediată în adresa cooperativei la data de 27 iunie 2019, deoarece la materialele cauzei nu este anexată dovada recepționării hotărârii, ci doar scrisoarea de expediere, care nu demonstrează înmânarea actului judecătoresc.

De asemenea, consideră că instanța de apel neîntemeiat a reținut faptul depunerii referinței ca dovadă a cunoașterii despre pronunțarea hotărârii, or, într-adevăr la data de 02 ianuarie 2019 a fost depusă referință la cererea de chemare în judecată, însă la acel moment cauza se afla în procedura judecătorului Violeta Chisilița, iar ulterior, nu a mai fost informată despre redistribuirea cauzei în procedura judecătorului Gheorghe Stratulat și nu a mai primit niciun act de procedură.

Recurenta a remarcat că instanța de apel greșit a conchis că a fost înștiințată despre ședința de judecată din 27 iunie 2019, când a fost pronunțată hotărârea, deoarece nu a primit nicio citație, iar semnătura pe avizul de recepție nu aparține reprezentantului său. În urma examinării atente a avizului de recepție, se constată evident că semnătura pe avizul destinat Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 aparține reprezentantului Primăriei și posibil, din greșeală a fost trimisă în adresa intimatei.

A susținut că unicul act procedural recepționat a fost încheierea din 28 noiembrie 2018 de primire spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă, a cererii de chemare în judecată. Prin urmare, după primirea încheierii, a depus referință, în care a solicitat examinarea cauzei în ședință publică, însă nu i-a fost comunicată soluția instanței de judecată în acest sens conform art. 276³ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la 16 ianuarie 2020 (f.d. 84), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia. În cererea de recurs, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a indicat că a luat cunoștință de încheierea contestată la data de 30 ianuarie 2020.

Astfel, recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 la 12 februarie 2020, este în termen.

La data de 02 martie 2020, în adresa intimațiilor Consiliul municipal Chișinău și Primarul general interimar al mun. Chișinău a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 95, 97, 98).

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă stipulează că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă prevede că, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că prima instanță a pronunțat hotărârea judecătorească la data de 27 iunie 2019, în lipsa părților, care au fost înștiințate legal prin citație cu aviz despre data, locul și timpul examinării cauzei (f.d. 48-50).

Termenul de atac al hotărârii menționate a expirat la data de 27 iulie 2019.

La data de 21 august 2019, în afara termenului legal, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a declarat apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă sau trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de repunere în termen, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a invocat că instanța nu a comunicat părților data examinării cauzei și nu a publicat hotărârea pe pagina web a instanței judecătorești, recepționând astfel dispozitivul hotărârii abia la data de 19 august 2019, prin intermediul poștei, fapt confirmat prin ștampila aplicată pe plic.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă, din lipsă de teme, cererea Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și a fost restituit apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

La caz, instanța de apel justificat a menționat că Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 nu a prezentat probe pertinente și concludente care să justifice repunerea în termen a cererii de apel.

Or, nu poate fi reținut argumentul invocat de către recurentă precum că nu a cunoscut despre data ședinței de judecată din 27 iunie 2019, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii contestate, deoarece materialele cauzei denotă contrariul, citația pentru ședința din 27 iunie 2019 fiind recepționată de către Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 la data de 17 mai 2019, conform semnăturii pe avizul de recepție (f.d. 48).

La acest capitol, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 a susținut în cererea de recurs că semnătura pe avizul de recepție nu aparține reprezentantului său și ar coincide cu semnătura pe avizul expediat în adresa Consiliului municipal Chișinău.

Instanța de recurs nu poate reține faptul invocat, în condițiile în care pe avizul de recepție este menționată adresa juridică a Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 – XXXXX, indicată de către ultima în referință, cererea de apel și cererea de recurs.

Relevante situației sunt prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În conformitate cu art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Mai mult ca atât, materialele cauzei atestă că recurenta a cunoscut despre litigiul dat, fiindu-i expediată încheierea de primire spre examinare a cererii de chemare în

judecată, împreună cu copia cererii și anexele la aceasta (f.d. 20), iar la data de 02 ianuarie 2019 a depus referință (f.d. 22-24).

Astfel, în circumstanțele în care participantul la proces a fost înștiințat în modul stabilit de lege despre existența pe rolul instanței a unei cauze cu participarea sa, fapt recunoscut de către însăși recurenta, ține de obligația pozitivă a părții de a se interesa de soarta acestui dosar, inclusiv prin depunerea unui apel nemotivat în interiorul termenului de 30 de zile de la pronunțarea hotărârii primei instanțe.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurenta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, recurenta nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel legal și întemeiat a respins cererea de repunere în termen și a restituit apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

Or, respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 din Codul de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea

acestui și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76 și a menține încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 76.

Se menține încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău și Primarul general interimar al mun. Chișinău împotriva Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 76 cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic